

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

майбутніми учителями професійної підготовки, що, у свою чергу, сприяє розвитку їхнього мислення, формує систему розумових дій, здатність до самостійної творчої роботи. Зокрема, з'являється можливість наочно представити майбутнім учителям професійної підготовки навчальний матеріал, який охоплює різні сфери життя та діяльності людини.

У процесі опанування навчальним матеріалом формування мотиваційної сфери майбутніх учителів професійної підготовки здійснюється усвідомленням цільової настанови, звертанням їх уваги не тільки на значимість даного навчального матеріалу для вивчення інших тем курсу, а й для подальшої професійної діяльності, добір цікавого, привабливого для майбутніх учителів змісту, забезпеченням професійної спрямованості. Незаперечним є той факт, що в сучасних умовах ніяк не можна трактувати навчання тільки як формування в майбутніх учителів професійної підготовки певної системи знань, вмінь та навичок. Ставиться завдання організувати навчання так, щоб воно максимально забезпечувало не тільки їх розумовий розвиток, а й готовність до майбутньої професійної діяльності.

Література

1. Беспалько В. П. Некоторые вопросы педагогики высшего образования. / В. П. Беспалько. – Рига, 1972. – 151 с.
2. Основы компьютерной грамотности /Е. И. Машбиц, Л. П. Бабенко, Л. В. Верник и др.; Под ред. А. А. Стогния и др. – К. : Вища шк., 1988. – 215 с.
3. Харламов И. Ф. Педагогика / И. Ф. Харламов. – М. : Гардарики, 2000. – 519 с.

ЛЮДИНОЦЕНТРИЧНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ

Реброва Г. О.

Університет Ушинського, Україна

Економічна культура особистості – поняття достатньо широке, що умовлено не однозначністю економічних відносин людини у суспільстві. Закономірності, що виникають на ринку праці та в економіці в цілому зумовлені таким феноменом як «людський капітал» (Г. Беккер [1]). Отже, економічна культура охоплює не лише фінансові, економіко-виробничі відносини у суспільстві, але й людські. Компетентністний підхід, що актуалізований сьогодні у зв'язку зі світовою практикою оцінки кваліфікації фахівців, насправді охоплює не лише фахову сферу особистості, але й її суспільно-інтегральні властивості, адаптаційні можливості діяти в різноманітних галузях та суспільних відносинах у цілому. До того ж, комунікативна парадигма, що визначена у ХХІ столітті як домінуюча, знов таки акцентує увагу на людині як об'єкті різноманітних відносин, як інформаційних, так і економічних, як виробничих, так і духовних, як міжособистісних, так і внутрішньо-рефлексивних. Усе зазначене зумовило активний пошук людиноцентричних технологій у педагогіці, які сприяють вирішенню складних завдань становлення особистості фахівця, здатного оптимально ефективно діяти у суперечливих та мінливих умовах сьогодення.

До таких людиноцентричних технологій належать акмеологічні (А. Деркач), вітагенні (А. Белкін), проєктивні (В. Беспалько, І. Відт). Останнім часом активно запроваджуються технології, які прийшли у педагогіку саме з економіки та менеджменту. Це партисипативні технології та технологія педагогічного коучингу. Існує Міжнародна Федерація Коучингу (ICF), що є системою методичного супроводу особистісного та професійного розвитку шляхом систематичного та ефективного тренування. За змістом такі тренінги найчастіше мають менеджерський, управлінський характер, спрямовані на самоорганізацію, на вміння будувати виробничі та економічні відносини, спілкуватися.

Стосовно партисипативних технологій, слід вказати, що такі технології стали актуальними після того, як Е. Локк довів, що праця стає більш ефективною завдяки позитивним емоціям та позитивному ставленню особистості до неї. В економіці та менеджменті партисипації обґрунтовані та застосовувалися Д. Мак-Греггором, Р. Лайкертом, К. Арджирісом. В педагогіці вченими Т. Гончаровою, О. Нікітіною, Т. Орловою було доведено ефективність впливу партисипацій на мотиваційну сферу особистості.

Усі зазначені технології відрізняються тим, що стимулюють особистість до саморозвитку та самовдосконалення, націлюють на визначення мети та її досягнення на основі застосування усіх внутрішніх потенціалів особистості. Отже, людина стає центральною фігурою зазначених технологій. Без неї неможна здійснювати жодну з них. Завдяки своїй людиноцентричності вони є ефективними в процесі формування економічної культури особистості. Це зумовлено таким:

1. *Наявність економічного чинника успішності фахового росту особистості.* У цьому аспекті зазначені технології здійснюють основні стратегії: акмеологічна технологія стимулює мотивацію успіху через прагнення до особистісної самореалізації, самоефективності як чинників конкурентоспроможності на ринку праці; вітагенні технології показують реалії життєвого досвіду та формують настанову на досягнення досвіду життя на основі голографічного підходу (від минулого до майбутнього); проектні технології стимулюють самостійні дії шляхом виконання певної ролі, конкретного завдання, що діє в проекті цілком самостійно; партисипації залучають до самоорганізації та формують позитивні ставлення до пошуку економічних перспектив успішності в професії; технології коучингу тренують мобільність прийняття рішень в складних ситуаціях, у тому числі, й економічного характеру.

2. *Наявність в економічній культурі особистості суспільно-адаптаційного потенціалу.* Зазначені технології працюють наступним чином: акмеологічні технології сприяють розвитку креативності та творчій мобільності, що забезпечує можливість прийняття оригінальних нетрадиційних рішень та формують погляд на економічні проблеми як предмет творчого пошуку, а не ресурсного підходу; вітагенні технології готують до життєвих реалій, у тому числі й економічного характеру; проектні технології створюють умови віртуальної реальності та спонукають до розширення інтегральної компетентності; партисипативні технології націлюють на необхідність створення позитивної атмосфери в колі співпрацівників та досягнення рис професійної ментальності, та на фахову ідентичність, яка безумовно привносить позитивні емоції особистості щодо адаптації до виробничого процесу; технології коучингу забезпечують оптимальність затрат «людського капіталу».

3. *Економічна культура особистості входить до складу її суспільної компетентності.* У цьому вимірі всі зазначені технології сприяють розширенню її змістової складової. Акмеотехнології розширюють уявлення про безмежну можливість людського ресурсу; вітагенні технології показують зв'язки минулого, сучасного та майбутнього – закономірність, що діє в усіх галузях знань; проективна технологія активізує самостійну пізнавально-пошукову діяльність; партисипативна технологія спонукає до паралельного виконання виробничих та управлінських дій, що розширює компетентність фахівця; технології коучингу відпрацьовують вміння інтегрувати знання з різних дисциплін суспільно-гуманітарного циклу та їх трансформацію у фахову сферу діяльності.

Таким чином, можемо стверджувати, що сучасні людиноцентричні технології мають вагомий потенціал формування економічної культури особистості і стають актуальними на часі.

Література

1. Беккер Г. С. Человеческое поведение: экономический подход. Избранные труды по экономической теории: Пер. с англ. / Сост., науч. рук., послесл. Р. И. Капелюшников; предисл. М. И. Левин. – М.: ГУ ВШЭ, 2003. – С. 592– 593.

СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ ПІДЛІТКІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ

Рищак Н. І.

Університет Ушинського, Україна

Україна як багатонаціональна, багатоконфесійна держава забезпечує поліетнічний характер українського суспільства на основі проголошення рівноправного співіснування людей незалежно від їхньої раси, мови, релігійних та інших переконань; створення умов для вільного розвитку національно-культурного життя української нації в цілому та всіх етнічних спільнот, які проживають в Україні; підтримання атмосфери взаєморозуміння та взаємоповаги між представниками різних національностей; спрямування педагогічних зусиль на виховання в юного покоління патріотизму, толерантного, шанобливого ставлення до культур різних етноспільнот, формування культури міжетнічного та міжособистісного спілкування; запобігання та протидії міжетнічній ворожнечі.

Формування у молодого покоління культури спілкування у полікультурному середовищі детермінується складністю поняття «культура» та специфікою міжкультурної комунікації в навчально-виховному середовищі сучасної школи.

Культуру спілкування визначаємо як складне інтегральне поняття, що визначає якість та ступінь досконалості спілкування. Культура спілкування є невід'ємною частиною культури особистості, характеризує ціннісні орієнтації та нормативні парадигми спілкування, зміст та сутність морально-психологічних якостей суб'єктів спілкування, способи, засоби, правила, форми спілкування. Культура спілкування уміщує сукупність практичних прийомів, норм, правил